

P.Z. br. 20

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-12/109
URBROJ: 50301-05/31-20-10

Zagreb, 14. listopada 2020.

Hs**NP*320-01/20-01/03*50-20-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 15-10-2020	
Klasifikacijska oznaka: 320-01/20-01/03	Ured. jed.: 65
Uredbeni broj: 50-20-04	Pril. Vrij.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o zabrani glifosata (predlagatelj: Miro Bulj, zastupnik u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 320-01/20-01/03, URBROJ: 65-20-03, od 4. rujna 2020.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18 i 53/20), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o zabrani glifosata (predlagatelj: Miro Bulj, zastupnik u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o zabrani glifosata (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Miro Bulj, zastupnik u Hrvatskome saboru, aktom od 3. rujna 2020., iz sljedećih razloga:

Glifosat je herbicid (sredstvo za suzbijanje korova) iz skupine Aminofosfonata. Koristi se u višegodišnjim nasadima (voćnjaci, maslinici, vinogradi) te je među herbicidima najčešća korištena aktivna tvar u poljoprivrednoj proizvodnji. Glifosat je ujedno i jedna od aktivnih tvari koje su odobrene za korištenje u sredstvima za zaštitu bilja u Europskoj uniji te u svim državama članicama postoje registrirana sredstva za zaštitu bilja na osnovi glifosata. S obzirom na to da ova aktivna tvar ima izraženo svojstvo adsorpcije svrstana je u skupinu ne mobilnih spojeva i ne predstavlja visoki rizik kontaminacije voda.

Stavljanje na tržište sredstava za zaštitu bilja, među ostalim i glifosata herbicida protiv korova, u Europskoj uniji, a samim time i u Republici Hrvatskoj, regulirano je Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009.) Istom se uspostavljaju novi standardi s ciljem podizanja razine sigurnosti za zdravlje ljudi, životinja i okoliš.

Odobravanje i ponovno odobravanje aktivnih tvari sredstava za zaštitu bilja u Europskoj uniji je kompleksan postupak u kojem sudjeluju tvrtke koje brane aktivnu tvar, države članice kao izvjestiteljice za pojedinu aktivnu tvar, Europska agencija za sigurnost hrane, Europska agencija za kemikalije, sva zainteresirana javnost u postupku komentiranja ocjene, Europska komisija i na kraju, u postupku glasovanja, i države članice preko svojih predstavnika u Stalnom odboru za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje.

Na temelju iscrpne znanstvene procjene, zaključeno je da ne postoji veza između glifosata i malignih oboljenja kod ljudi, te je Europska komisija donijela odluku o produljenju odobrenja glifosata do 15. prosinca 2022. nakon pozitivnog ishoda glasovanja predstavnika država članica 27. studenoga 2017. Na tržištu Republike Hrvatske se ne nalaze sredstva za zaštitu bilja koja sadrže koformulant (dodatak) polietoksilirani lojev amin (POE-tallowamine, CAS No 61791-26-2), za kojeg postoji sumnja da negativno utječe na zdravlje ljudi. No, s obzirom na to da je odluka Europske komisije o odobrenju glifosata donesena kvalificiranom većinom, Republika Hrvatska je dužna postupiti po odredbama Provedbene uredbe Komisije (EU) 2017/2324 od 12. prosinca 2017. o produljenju odobrenja aktivne tvari glifosat u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i o izmjeni Priloga Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 540/2011 (SL L 333, 15.12.2017.).

Osim toga, procjena utjecaja glifosata na okoliš u Europskoj uniji nije pružila nikakve dokaze koji bi ukazivali na degradaciju ekosustava uzrokovanu glifosatom, kada se koristi u skladu s uvjetima autorizacije i u skladu s dobrom poljoprivrednom praksom.

Nadalje, u prosincu 2019., na razini Europske unije, započeo je postupak razmatranja ponovnog odobrenja aktivne tvari glifosat, u kojem sve uključene institucije imaju priliku preispitati odobrenje te će zainteresirana javnost moći podastrijeti državama članicama izvjestiteljicama, Europskoj agenciji za sigurnost hrane i Europskoj komisiji svoje znanstveno i stručno dokazane činjenice kao i podatke iz monitoringa o eventualnim štetnim utjecajima na zdravlje ljudi, životinja i okoliš.

Europska komisija, Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/724 od 10. svibnja 2019. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 686/2012 u pogledu imenovanja država članica izvjestiteljica i država članica suizvjestiteljica za aktivne tvari glifosat, lambda-cihalotrin, imazamoks i pendimetalin te o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 844/2012 u pogledu mogućnosti da skupina država članica zajednički preuzme ulogu države članice izvjestiteljice (SL L 124, 13.5.2019.), posao oko produljenja aktivne tvari glifosat dodijelila je skupini država članica koje će zajednički djelovati kao država članica izvjestiteljica, a to su Francuska, Mađarska, Nizozemska i Švedska.

Ujedno Vlada Republike Hrvatske ukazuje da Republika Austrija nije zabranila sredstva za zaštitu bilja na osnovi glifosata, kako je to predlagatelj naveo u nenormativnom dijelu Prijedloga zakona.

Važnost glifosata u poljoprivrednoj proizvodnji je velika jer omogućava suzbijanje korova u značajnom broju poljoprivrednih kultura. U nekim proizvodnjama trenutno nema adekvatne zamjene (suzbijanje višegodišnjih korova u trajnim nasadima, suzbijanje višegodišnjih korova nakon žetve, suzbijanje korova u kanalima i uz pruge, privođenje zapuštenih parcela nekoj poljoprivrednoj proizvodnji te u šumarstvu u održavanju

šumskih sastojina). Ukidanje glifosata značajno bi povećalo troškove proizvodnje, a time u konačnici izazvalo podizanje cijena poljoprivrednih proizvoda. Osim svega navedenoga, ukidanje dopuštenja na području Republike Hrvatske, uz istodobno produljenje dopuštenja korištenja glifosata u susjednim državama, stavilo bi poljoprivredne proizvođače u Republici Hrvatskoj u neravnopravan položaj i ugrozilo njihovu konkurentnost.

U šumarstvu prilikom provođenja radova obnove šuma te pripreme staništa koriste se kemijska sredstva na bazi glifosata za koja, u ovom trenutku, ne postoje zamjenska kemijska sredstva, te je Vlada Republike Hrvatske mišljenja da bi zabrana upotrebe glifosata u šumarstvu predstavljala ogroman problem prilikom provođenja radova obnove šumskih sastojina.

Također, Vlada Republike Hrvatske ističe da se glifosat kao aktivna tvar herbicida ne nalazi na Popisu prioriternih tvari i drugih onečišćujućih tvari za površinske vode (Prilog 5.A.) niti na Indikativnom popisu osnovnih onečišćujućih tvari (Prilog 4.) Uredbe o standardu kakvoće voda (Narodne novine, broj 96/19).

S obzirom na to da je Republika Hrvatska punopravna članica Europske unije, obvezna je uskladiti svoje propise sa zakonodavstvom Europske unije. Vlada Republike Hrvatske smatra da Republika Hrvatska mora biti vrlo aktivna u svim Odborima Europske komisije u narednim mjesecima kada će se raspravljati o obnovi odobrenja za stavljanje na tržište glifosata na razini Europske unije. Iz tog razloga Vlada Republike Hrvatske podržava da se o navedenoj temi raspravlja, kako sa znanstvene i gospodarske, tako i s političke razine, a sve u cilju zaštite zdravlja hrvatskih građana, interesa hrvatskih potrošača i očuvanja okoliša od negativnih učinaka glifosata. Uzimajući u obzir ranije navedeno, Vlada Republike Hrvatske smatra da se na razini Europske unije treba donijeti zajednička znanstveno utemeljena odluka o uporabi glifosata u budućnosti, a Prijedlog zakona se trenutno ne može prihvatiti jer bi se njegovim usvajanjem stvorila zakonska praznina i Republika Hrvatska bi se našla u neželjenom ekonomskom položaju.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu poljoprivrede mr. sc. Mariju Vučković i državne tajnike Tugomira Majdaka i Zdravka Tuška.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković